

конфликти. Не можем да отречем, че в момента на места съществуват конфликтни огнища като това в Пловдив, а от 2-жа Цветана Георгиева разбрахме и за конфликти между помаци и цигани. Досега аз поне такава неща не бях чул. А съм човек, който претендира, че се занимава само с тези проблеми. Но това не е най-тревожното. Това може да създаде основа за гъргъзи, които да прераснат в конфликт и затова е необходимо да изпреварим събитията, за да не става това, което става в Югославия.

По другия въпрос: как могат да се познаят двама цигани, примерно, ако се срещнат съвсем случайно и може ли друг циганин да ме усети, че съм циганин. Няма начин да не ме усети! (*Оживление*)

В лингвистиката има речев етикет. От гледище на речевия етикет - тук навлизаме в много специфична област - на психолингвистиката и социолингвистиката - значи всичките тези параметри, които определят речевия етикет са факторите, които обуславят разкриването на един циганин пред друг. Може, но не е прието, един разговор да се започне с въпроса: от кои цигани си? Но въпросът: "Циганин ли си?" се задава. Щом този човек е усетил по нещо - по говор или по държание и ти зададе този въпрос, няма смисъл да се криеш. Казваш: "Да, такъв съм". Ако евентуално един циганин, (става въпрос за турски циганин) се появи в Столициново, където всички турски цигани се смятат и се самоопределят като турци, а не като цигани - и тогава е ясно. Ако се каже на турски: "Ти миллет ли си?" (буквално въпросът значи - "ти от нашите ли си?"), значи контактът ще се осъществи между цигани, макар че аз, да речем, съм от Североизточна България, а те - от Пловдив.

Ако евентуално циганите са от т. нар. група на турските цигани или т.нар. група на румъноезичните цигани - при тях съществуват тези невербални фактори, които създават конт акта, но евентуално по-трудно се осъществява комуникация между представители на две различни групи. Примерно, аз много трудно бих влязъл в разговор с влашки циганин затова, защото ако отида при него и му задам въпроса "Ти циганин ли си?", не зная каква ще бъде реакцията. Той може да реагира много агресивно. Но ако евентуално отида при един циганоговорящ циганин, да речем, каквито са калдърарите, калайджиите и му задам същия въпрос на цигански, той ще ме приеме като равноправен, и макар, че ще му обясня от кои съм и какъв съм, пречки няма да имам.

Тук има един психологически момент - кои са причините, за да крие циганинът своя произход. Неотдавна в курса по английски език една от колежките ми зададе въпроса: "Ти мюсюлманин ли